

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Honkajoen lukio
2023 – 2026

Sisällys

1.	Johdanto	3
2.	Oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanne.....	5
2.1.	Aiemman tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimet ja vaikutukset.....	5
2.2.	Katsaus tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteeseen.....	5
3.	Tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.....	7
3.1.	Toimenpiteet.....	7
4.	Tiedotus, seuranta ja ylläpitäminen.....	9

1. Johdanto

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 609/1986 (muutettu lailla 1329/2014) § 5 mukaan viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen. Saman lain § 5 a:n mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Suunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa ja vuosittaisen tarkastelun sijasta se voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

Yhdenvertaisuuslain 1325/2014 § 6 mukaan koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava, miten sen toiminta vaikuttaa eri väestöryhmiin ja miten yhdenvertaisuus muutoin toteutuu sen toiminnassa, ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma voivat olla erillisiä asiakirjoja tai ne voidaan yhdistää yhdeksi suunnitelmaksi tai liittää osaksi opetussuunnitelmaa. Honkajoen lukiossa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laaditaan yhtenä asiakirjana korkeintaan kolmeksi lukuvuodeksi kerrallaan. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma muodostaa toiminnallisen kokonaisuuden, joka ohjaa oppilaitoksen toimintaa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu yhteistyössä opettajien ja opiskelijoiden kanssa lukuvuoden 2022 – 2023 aikana. Opiskelijat ovat vastanneet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilannetta kartoittaneeseen kyselyyn, minkä jälkeen opiskelijat

osallistuivat ryhmänohjaustunnilla toimenpiteiden suunnitteluun. Kaikille opiskelijaryhmille on pidetty kevätlukukaudella syrjinnän ja häirinnän tunnistamiseen ja puuttumiseen kannustava oppitunti. Opettajat ovat käsitelleet tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä teemoja sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilannetta kartoittaneen kyselyn tulokset opettajainkokouksissa. Opiskelijoiden huoltajilla on ollut mahdollisuus kommentoida suunnitelmaa 22.5.-6.6.2023.

2. Oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanne

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tulee sisältää selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta, aiemmin laaditun suunnitelman sisältämät toimenpiteet ja niiden toteutuminen sekä arvio yhdenvertaisuuden toteutumisesta.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitys aloitettiin syyslukukaudella 2022. Suunnitelman päivitystä ohjaa johtoryhmä.

2.1. Aiemman tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimet ja vaikutukset

Kankaanpään Yhteislyseon ja Honkajoen lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu edellisen kerran vuonna 2017. Suunnitelmassa kiinnitettiin erityistä huomiota tasavertaiseen arviointiin sekä yhdenvertaisten valinnanmahdollisuuksien toteutumiseen. Lukion opiskelijoista 67,7 % oli tuolloin naisia, kun valtakunnallisesti naisten osuus lukio-opiskelijoista oli 57,5 %.

2.2. Katsaus tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteeseen

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämiseksi opiskelijoita pyydettiin vastamaan Opetushallituksen Mukana! Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö toisella asteella -oppaan (2019:4a) mallin pohjalta laadittuun verkkokyselyyn. Kyselyyn vastattiin nimettömänä.

Honkajoen lukion opiskelijoista n. 59 % (n=23) vastasi kyselyyn. Kaikki kyselyyn vastanneista kokevat olonsa koulussa turvalliseksi. Vastanneista 8,7 % on kokenut viimeisen vuoden aikana syrjintää sukupuolen, terveydentilan tai seksuaalisen suuntautumisen vuoksi ja määrä vastaa muissa kyselyissä (esim. Opintokamun oppilaitosraportti) esiin tullutta määrää. Syrjintä on tapahtunut toisen opiskelijan taholta, se ei ole ollut toistuvaa ja ehkä sen vuoksi sitä ei ole viety henkilökunnan tietoon.

Vastanneet nostivat esiin keinoina syrjinnän vähentämiseksi opettajajohtoisen ryhmäjoon oppitunneilla ja opiskelijoiden kohtaamisen yksilöllisesti (ei tyttöinä ja poikina). Lisäksi opettajien toivottiin kiinnittävän enemmän huomiota opiskelijoiden käytökseen ja keskinäiseen vuorovaikutukseen, jotta syrjintä tulee havaituksi.

Yksikään kyselyyn vastanneista ei ollut kokenut häirintää oppilaitoksessa. Kuitenkin vastauksissa toivottiin tietoisuuden lisäämistä opetuksen avulla häirinnän eri muodoista.

Valtaosassa vastauksia oppilaitoksen tasa-arvotilanne nähtiin hyvänä. Avoimissa vastauksissa nostettiin kuitenkin esiin oppitunneilla koettu sukupuoleen perustuva erilainen kohtelu ("pojilta vaaditaan enemmän"), jonka toivottiin loppuvan. Opiskelijoiden ryhmäytyminen nähtiin keinona lisätä opiskelijoiden välistä erilaisuuden ymmärrystä ja yhteenkuuluvuutta.

3. Tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi

Oppilaitoksen on ryhdyttävä toimenpiteisiin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakeihin tehtyjen 1.6.2023 alkaen voimaan astuvien muutosten jälkeen koulutuksen järjestäjä syyllistyy itse syrjintään, mikäli ei ryhdy toimiin syrjinnän poistamiseksi saatuaan siitä tiedon.

Tavoitteet ja toimenpiteet on valittu yhteistyössä lukion opiskelija- ja opettajakunnan edustajien kanssa.

3.1. Toimenpiteet

- tietoisuuden lisääminen (sekä opiskelijat että opettajat); huom. lakimuutos 1.6.2023
- sukupuolisensitiivinen viestintä
- ryhmäyttäminen lukuvuoden aikana
- ilmoituskyynnyksen madaltaminen
- sukupuolten yhdenvertainen kohtelu opetuksessa ja oppimisen arvioinnissa

Tavoite	Toimenpide	vastuuhenkilöt
Häirintään ja syrjintään puuttuminen	Suunnitelman opiskelijoiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä ja syrjinnältä päivittäminen vastaamaan 1.6.2023 voimaan tulevia lakimuutoksia	Rehtori
Tietoisuuden lisääminen	Lukuvuosittain ryhmänohjaajan toteuttama oppitunti syrjinnän ja häirinnän ilmenemisestä	ryhmänohjaajat

Opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu opetuksessa	<ul style="list-style-type: none"> - arvioinnin kehittäminen (anonyymi pisteytys) - huomion kiinnittäminen yhdenvertaisiin arviointikäytänteisiin 	opettajat
ilmoituskynnyksen madaltaminen	nimettömän ilmoituskanavan käyttöönotto	Rehtori
Sukupuolisensitiivinen viestintä	Opetushenkilöstön kouluttaminen ja viestinnän seuranta	rehtori ja opettajat
Ryhmyttäminen lukuvuoden aikana	<ul style="list-style-type: none"> - ryhmien muodostaminen opettajajohtoisesti-ryhmä- ja parityöskentelyssä - ryhmänohjausryhmän ryhmyttäminen 	opettajat ja ryhmänohjaajat
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen seuranta	Tasa-arvoseinän toteuttaminen lv. 23–24	vararehtori ja koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä

4. Tiedotus, seuranta ja ylläpitäminen

Ryhmänohjaajat vastaavat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta tiedottamisesta ryhmilleen. Huoltajille varataan mahdollisuus tulla kuulluksi suunnitelman sisällöstä ennen sen valmistumista. Suunnitelma julkaistaan oppilaitoksen kotisivulle ja huoltajille tiedotetaan suunnitelman valmistumisesta. Suunnitelman toteutumista seurataan kyselyillä ja sitä päivitetään tarvittaessa tai viimeistään vuonna 2026.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen kehittämistä seurataan lukion opiskeluhuoltoryhmässä ja käsitellään lukuvuosittain opettajainkokouksessa (esim. ryhmäyttäymiskäytänteiden osalta). 1.6.2023 voimaan tulevien lakimuutosten johdosta opetushenkilöstölle tiedotetaan ja kannustetaan osallistumaan koulutukseen uusista velvoitteista.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu kolmevuotiseksi, mutta tarvittaessa sitä suunnitelmaa tarkennetaan ja päivitetään jo ennen kauden päättymistä.